

10. Сухомлинов М.И. Материалы для истории образования в России / М.И. Сухомлинов // Журнал МНП, 1865. – Ч. 128. – С. 9-172.
11. Чеважевский В.С. Из прошлого Киевского университета и студенческой жизни / В.С. Чеважевский // Русская старина. – 1912. – Т. 150. – С. 555-585.
12. Чеважевский В.С. Из прошлого Киевского университета и студенческой жизни / В.С. Чеважевский // Русская старина. – 1912. – Т. 151. – С. 127-133.
13. Щетинина Г.И. Из истории студенческого движения конца 70-х – начала 80-х годов (Корпоративные формы выступлений) / Г.И. Щетинина // Исторические записки. – 1980. – Т. 105. – С. 310-327.

УДК 37

ПЕДАГОГІЧНИЙ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ

Нечепоренко Л.С.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ

Нечепоренко Л.С.

У статті розв'язується проблема формування управлінських умінь студентів у класичному університеті з погляду сучасних вимог, умов соціально-економічного життя та майбутньої професії.

У зв'язку з посиленнями запитами на спеціалістів з класичною університетською освітою зростають і завдання реальної підготовки управлінців.

Ключові слова: педагогічний вплив, управлінські уміння, андрагогіка, онтопедагогіка, інвайронментальна педагогіка.

ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ВЛИЯНИЕ НА ФОРМИРОВАНИЕ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ УМЕНИЙ СТУДЕНТОВ

Нечепоренко Л.С.

В статье рассматривается проблема формирования управленческих умений студентов в классических университетах с точки зрения современных требований социально-экономических процессов к будущей профессии. В связи с увеличением запросов на специалистов с управленческими умениями возрастают и требования к реальной подготовке современных студентов.

Ключевые слова: педагогическое влияние, управленческие умения, андрагогика, онтопедагогика, инвайронментальная педагогика.

ORGANIZATION OF THE PEDAGOGICAL INFLUENCE ON STUDENTS' FORMATION OF MANAGERIAL SKILLS

Necephorenko L.S.

In this article the problem of the formation of managerial skills of students in the classical universiteties in terms of modern standards of social and economic processes for their future profession is given. Due to the increased requests for professionals with managerial skills, the demands for real preparation today's students also increased.

Keywords: pedagogical influence, managerial skills, andragogics, ontopedagogika, invayronmentalnaya pedagogy.

В поняття управлінські уміння включаються свідомо спрямовані дії керівника, наставника на інших учасників спільної діяльності з метою досягнення ефективних результатів. Ознакою уміння є дотримання безлічі писаних і неписаних правил поведінки, які формують оптимальний клімат у групі, що домагається розв'язання будь-яких завдань, що покладаються на органи студентського самоуправління. По суті управлінські уміння як з погляду нормативно-правових і статутних документів, так і під впливом загальної культури учасників діяльності впливають на позитивне протікання регулювання і саморегулювання усієї сфери виконання прийнятих завдань. Ректор Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна професор Бакіров В.С.

пов'язує питання самоврядування і формування управлінських умінь студентів з загальними питаннями виховання. На його думку, факт виникнення університетів передбачав саме створення особливого середовища людського спілкування, його форм, процедури й змісту, що визначається призначенням соціально-політичного й економічного статусу суб'єктів та їхніми інтелектуальними запитами й інтересами (1, с. 13-15). дійсно, університет виховує студентів численними засобами, одним з яких є атмосфера вільного спілкування з професорами й викладачами, що є не обов'язково регламентованими стандартами й правилами навчального процесу.

Демократія – це не просто спосіб управління соціальною системою, провідну роль у якій відіграє більшість. Переконливою є думка професора В.С. Бакірова про те, що тиранія більшості зовсім не краще, ніж тиранія меншини. Демократія – це такий спосіб управління, при якому враховуються інтереси всіх (чи майже всіх) навіть при умові протилежних і несумісних інтересів. В таких ситуаціях і виникає необхідність дати кожному учаснику можливість висловити свою думку та впливати своєю позицією на прийняття найкращого рішення.

Рівноправність і доступність до інформації є важною умовою формування управлінських умінь. Спираючись на онтопедагогічні й інвайронментальні засади, можна запропонувати наступні педагогічні прийоми щодо формування управлінських умінь, як-то: постійні доручення у громадському житті групи, факультету, пов'язані з організацією різних форм позанавчальної роботи, шефської і культурно-масової, що спрямовуються на пошук нових підходів.

Управлінські уміння в системі освіти й науки успішно формуються, якщо враховуються регіональні особливості закладу освіти. В перелік управлінських умінь у системі освіти можна включити встановлення різного рівня зв'язків щодо взаємодії, взаємодопомоги, підтримку в пошуках новітніх технологій навчання і виховання.

На виконання законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» в Україні проведено реформування освіти – перехід на чотирирічну початкову школу, 12-річне навчання, 12-бальне оцінювання знань учнів. Вимагали реформування системи управління освітою. Зроблено перші кроки щодо її утвердження як державно-громадської

системи з урахуванням особливостей соціально-економічного розвитку регіону, тенденції до зростання автономності закладів та установ освіти, конкурентності надання освітніх послуг.

У ході модернізації освіти відбулися суттєві зміни й у структурі регіональних управлінь освіти і науки.

Успіх позитивних змін може забезпечуватись, якщо випускники ВНЗ оволодіють такими управлінськими вміннями, як створення нових проектів навчальних закладів, розробка й укладання контрактів між різними освітніми закладами. Нові підходи з'являються до методів і форм контролю. Не тільки екзамени, заліки, письмові роботи, тести, але й організація круглих столів, обговорення результатів навчання і оцінка їх на підсумкових і установчих зборах, конференціях.

Якщо до сфери управління належить і координація діяльності навчальних закладів та наукових установ, організація роботи з їх кадрового, матеріально-технічного і науково-методичного забезпечення, то стає зрозумілим, що вже в процесі навчання необхідно пропонувати систему педагогічних вправ і їх осмислення з погляду реального застосування. По суті кожен студент уже сьогодні буває в таких ситуаціях, що слід проявляти управлінські й організаторські вміння при виконанні своїх навчальних і освітніх обов'язків.

Звичайно управлінські дії спрямовані на досягнення стратегічних пріоритетних цілей функціонування та розвитку освіти. Сучасними освітніми пріоритетами визначено: збільшення охоплення населення освітою; забезпечення освіти протягом життя; рівний доступ до якісної освіти; посилення ролі держави в гарантуванні справедливості в здобутті освіти; гуманізація та демократизація освіти; оновлення змісту, форм, методів і засобів навчання; підвищення професійної компетентності викладачів. Це вимагає розробки педагогічних прийомів для забезпечення формування управлінських умінь. У зв'язку з тим, що педагогіка вивчається не в усіх ВНЗ, ми звертаємо увагу на ті педагогічні акценти, які впливають на формування управлінських умінь. До них ми включаємо такі три блоки педагогічних знань, якими є:

Інформація про наявність елементів педагогіки в переважній більшості видів соціально-економічної професійної діяльності. Це каже про

значення комунікативних знань і умінь, мовленнєвих засобів впливу, культури міжособистісних стосунків.

Знання про різні галузі педагогічних знань, до яких відносяться вікова, спеціальна, загальна компетенція з питань освіти, виховання, навчання.

Засвоєння ідеї про єдність педагогічних впливів на дітей, підлітків, юнаків і дорослих.

Окремо виділяється андрагогіка – педагогіка дорослих. Саме ця група населення є найбільше активною, бо вона розробляє і приймає закони й правила діяльності, визначає основні вимоги до дітей у сім'ї, у школі, ВНЗ.

Андрагогіка (гр.: доросла людина, управління, виховання) – це вікова педагогічна галузь наукового дослідження, що визначає дослідження навчально-виховного впливу з метою поліпшення довкілля.

Ієромонах Каріон Істомін, творчість якого ніяк і ніколи не досліджувалась і не пропагується тепер, залишив цікаві й цінні рекомендації про виховання дітей і дорослих. Для дітей він написав Буквар (кожна літера, звук супроводжується образними поясненнями). А для дорослих він написав «Книгу о вразумлении», пояснюючи, що дорослих слід переконувати, впливати на розум, формуючи світогляд. Власне його книгу про «вразумление» можна вважати першим підручником педагогіки для дорослих – андрагогіку. Епіграфом до неї він обрав «трьох слонів», на які радить спиратися своєму вихованцеві (царю Петру І).

Всіх завжди необхідно вчити й виховувати, бо люди хворіють тому, що погано виховані (Ант. Менегетті).

Якщо зміст Заповітів Христа широко відомий, то смертні гріхи (моральні) не всіма сприймаються як такі, що «діють», реально впливають на події, стан здоров'я. Назвемо їх, щоб уберегти від спокуси не повірити. Гріхів відомо багато: словом, ділом, намірами. А смертними є такі: гордіня, заздрість, похоть (розбещеність), чревоугодіє (переїдання), праздність (лінощі), алчність (жадність), гнів. Як бачимо, всі сім смертних гріхів є такими моральними вадами, які ведуть аж до смерті. Управління за фахом слід не тільки ними керуватись, але й утримуватись від них у своїй діяльності. Щодо студента, то утримання від таких гріхів передбачає включення моральних вимог до будь-яких

управлінських (організаторських) дій, спрямованих на будь-кого іншого, чи групу людей. Щодо трьох вічних моральних добродійників, то якщо ієромонах радив цареві міцно на них стояти та виконувати їх вимоги в усіх своїх діях, то кожен перший вихованець повинен бачити в них дорогу до успіху й задоволення усіх своїх потреб.

Таким чином управлінські уміння є таким надбанням кожної людини, яке забезпечує їй гармонійне входження в будь-який колектив однодумців, співробітників, що призводить до гармонізації стосунків, злагоди, співробітництва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бакіров В.С. Выступление на заседании Международной летней школы лидеров студенческого самоуправления высших учебных заведений Украины 24.09.20007 г. – В кн.: Материалы Международной летней школы лидеров студенческого самоуправления высших учебных заведений Украины. Т. 1. // Развитие студенческого самоуправления: от постсоветской к европейской модели Украина, Латвия, Германия. – Харьков: Издательский центр Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина, 2008. – 360 с.
2. Кремень В. Г. Енциклопедія освіти. – К.: Юрінком Інтер., 2008. – 941-946 с.
3. Гура О. І. Вступ до спеціальності «Педагогіка вищої школи»: Навчальний посібник. – Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2005.– 196 с.
4. Добролюбов Н. А. Уроки заданные жизнью. – М., 1987.